

Vantaan kaupungin äänestysalue rajojen tarkistaminen ja äänestysaluejaon muuttaminen

VD/2040/00.00.00.02/2020

RV/NK/NK/NJ/MP/HY-L

Vaalilain mukaan kunta muodostaa yhden äänestysalueen, jollei sitä ole tarpeen jakaa useampaan äänestysalueeseen. Äänestysalueista päättää kaupunginvaltuusto. Valtuuston on myös määrättävä, mihin äänestysalueeseen kuuluvat ne henkilöt, joista ei ole väestötietojärjestelmään merkitty minkään kiinteistön kohdalle. Äänestysalueiden äänestyspaikoista päättää kaupunginhallitus.

Päätös äänestysalueista tulee voimaan 1.1.2021, jos valtuuston päätöksestä on ilmoitettu Digi- ja väestötietovirastolle viimeistään 31.8.2020. Seuraavaksi toimitetaan kuntavaalit huhtikuussa 2021.

Vantaalla on tällä hetkellä 65 äänestysaluetta (kv 21.3.2005 § 11). Äänestysalueet noudattavat kaupunginhallituksessa 1.3.2004 § 6 vahvistettua kaupunginosajakoa. Henkilöt, joilla ei ole vakinaista osoitetta tai joiden kotikunta on ulkomailla, kuuluvat äänestysalueeseen 999 Lummetie.

Äänestysalueen koon määrittelemisestä

Vaalilaissa tai oikeusministeriön ohjeissa ei ole äänestysaluekohtaista äänioikeutettujen määrää koskevaa säännöstä, vaan äänestysalueen koon määrittää kunta itsenäisesti. Äänestysalueiden suunnittelussa tulee ottaa huomioon rakentaminen ja sen vaikutukset väestönmäärään alueella. Äänestysalueiden optimaalista kokoa tavoiteltaessa tulee ottaa erityisesti huomioon, että vaalipäivän äänestyspaikka on riittävän lähellä äänestysalueen äänestäjiä (saavutettavuus) ja että vaalipäivänä ei äänestyspaikalle muodostuisi suurempia ruuhkia (äänestyksen sujuvuus). Liian suuri äänestysalueiden määrä puolestaan lisää kustannuksia.

Nykyisten 65:n äänestysalueen muodostamisessa on lähdetty siitä, että keskimäärin 3000 äänioikeutettua äänestysalueella on sopiva määrä. Luku on kuitenkin ainoastaan suuntaa-antava. Vantaalla äänestysalueilla on keskimäärin 2500–3500 äänioikeutettua, jolloin äänestystoimitus on sujuvaa ja nopeaa. Vantaalla tällä hetkellä yli 3500 äänioikeutetun äänestysalueita ovat 302 Pakkala, 401 Koivukylä ja 411 Nikinmäki (lähde: Äänestysaktiivisuus kunnassa – EKV – 2019 vaalitietoraportti). Arvioidun väestökehityksen perusteella välitöntä tarvetta muutoksiin näiden osalta ei kuitenkaan ole. Lisäksi vaalipäivänä sähköinen vaaliluettelo nopeuttaa äänestyksen toimittamista, ja tarvittaessa ruuhkaa voidaan purkaa myös jakamalla vaaliluettelo.

Suurimmat äänestysalueet ovat 202 Keimola ja 301 Veromies. Helmikuun 2020 tilastotietojen mukaan Keimolassa on noin 8800 äänioikeutettua ja Veromiehessä noin 5800 äänioikeutettua. Yli 4000 äänioikeutetun äänestysalue on epätarkoituksenmukaisen suuri.

Ehdotus uudeksi äänestysaluejakoiksi

Valmistelussa on lähdetty siitä, että muutoksia alueille tehtäisiin mahdollisimman vähän siten, ettei kaupunginosarajoja ylitetä tarpeettomasti. Uutta jakoehdotusta laadittaessa on otettu huomioon nykyisten äänestysalueiden äänioikeutettujen lukumäärä ja vuoden 2019 eduskuntavaaleissa vaalipäivänä äänestäneiden lukumäärä. Liian suuriksi kasvaneita äänestysalueita tulisi pienentää ja äänestysalueiden rajoja ehdotetaan muutettavaksi kahdella alueella seuraavasti:

- 202 Keimolan äänestysalueen itäosasta ehdotetaan muodostettavan kaksi uutta äänestysaluetta 211 Kivistö ja 212 Kivistöntähti, ja
- 301 Veromiehen äänestysalueen eteläosasta ehdotetaan muodostettavan uusi äänestysalue 318 Tammisto.

Muutos lisää äänestysalueiden määrää kolmella, jolloin äänestysalueita olisi 68. Muilta osin vanha äänestysaluejako jää voimaan kuitenkin siten, että äänestysalueiden rajoja on tarkennettu vastaamaan paremmin kaavoituksessa muuttuneita kaupunginosarajoja seuraavasti:

- Hämeenkylässä äänestysalueen (102) rajaa on siirretty länteen ja tarkennettu pohjoisessa - äänestysalue ei muutu,
- Uomatien äänestysalueen (106) rajaa on korjattu pohjoisessa - Martinlaakson (207) äänestysalueelta siirtyy noin 550 äänioikeutettua Uomatien äänestysalueelle,
- Veromiehen (301) ja Ylästön (210) välistä rajaa on tarkennettu - äänestysalue ei muutu,
- Simonkylässä (306) ja Koivukylässä (401) rajaa on siirretty keskikohdassa etelään - Simonkylässä äänestysalueelta siirtyy noin 22 äänioikeutettua Koivukylän äänestysalueelle,
- Rajakylän (507) rajaa on siirretty itään - Länsimäen äänestysalueelta (509) siirtyy noin 210 äänioikeutettua Rajakylän äänestysalueelle,
- Nikinmäen äänestysalueeseen (411) on itärajan pohjoisosassa liitetty Sipoosta Vantaalle siirtynyt kiinteistö.

Vaalien järjestämisestä äänestysalueella vastaa vaalilautakunta puheenjohtajan johdolla. Vaalilaki edellyttää, että kussakin vaalilautakunnassa tulee olla vähintään 8 jäsentä. Jotta sijaisuusjärjestelyt voidaan tarvittaessa toteuttaa ja jotta äänestyslippujen laskeminen vaalilautakunnassa saadaan tehtyä kohtuullisessa ajassa, vaalilautakunnassa on tarkoituksenmukaista olla vähintään 10 jäsentä. Ehdotettu lisäys merkitsisi enimmillään 30 vaalilautakunnan jäsenen lisäystä. Kaupunginhallitus nimeää vaalilautakuntien jäsenet puolueiden kunnallisjärjestöjen esityksestä.

Äänestysalueiden määrän kasvaessa uusille äänestysalueille on myös löydettävä äänestyspaikka tai lähinnä sijaitsevasta äänestyspaikasta riittävät tilat. Muodostettavilla äänestysalueilla ei ole kaupungin omistamaa äänestyspaikaksi soveltuvaa tilaa. Viereisellä Keimolan alueella äänestyspaikkana on Aurinkokiven koulu ja Veromiehen alueella äänestyspaikkana on Helsingin skola. Molemmissa kouluissa toimii yksi vaalilautakunta, joten tilaa näihin kouluihin löytyisi myös uusien äänestysalueiden vaalilautakunnille. Äänestyspaikoista päättää kaupunginhallitus.

Valtuuston tämän valtuustokauden strategisena tavoitteena on lisätä asukkaiden mahdollisuuksia osallistua aktiivisesti kaupungin ja oman asuinalueensa kehittämiseen. Äänestäminen vaaleissa on yksi vaikuttamisen keino, ja ehdotettu äänestysaluejako osaltaan tukee äänestysaktiivisuuden lisäämistä kuntavaaleissa. Sopivan kokoisilla äänestysalueilla äänestystoimitus nopeutuu ja välttyään ruuhkilta.

Uudet äänestysalueet on muodostettu nykyisten suuralueiden rajojen sisään, eikä muutoksella ole vaikutusta kaupunginosajakoon tai kaupunginosien numerointiin taikka muiden äänestysalueiden numerointiin. Äänestysalueen numerossa ensimmäinen numero on suuralueen numero, jota seuraa suuralueen sisällä sijaitsevan äänestysalueen numero juoksevassa järjestyksessä 01, 02, 03 jne.

Keskusvaalilautakunta 11.3.2020 § 2

Keskusvaalilautakunnan sihteerin esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että se

- a) muuttaa äänestysaluejakoa siten, että kolmen uuden äänestysalueen myötä äänestysalueiden määräksi tulee 68, ja
- b) hyväksyy Vantaan kaupungin äänestysalueisiin karttaliitteestä ilmenevät äänestysalueiden (rajat, nimet ja numerot) muutokset.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 23.3.2020 § 12

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle, että se

- a) muuttaa äänestysaluejakoa siten, että kolmen uuden äänestysalueen myötä äänestysalueiden määräksi tulee 68, ja
- b) hyväksyy Vantaan kaupungin äänestysalueisiin karttaliitteestä ilmenevät äänestysalueiden (rajat, nimet ja numerot) muutokset.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 18.5.2020 § 3

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään

- a) muuttaa äänestysaluejakoa siten, että kolmen uuden äänestysalueen myötä äänestysalueiden määräksi tulee 68, ja
- b) hyväksyä Vantaan kaupungin äänestysalueisiin karttaliitteestä ilmenevät äänestysalueiden (rajat, nimet ja numerot) muutokset.

Päätös:

Hyväksytään ehdotus.

Lisäksi merkittiin, että Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon kokoomuksen valtuustoryhmä, vihreiden valtuustoryhmä, vasemmistoliiton valtuustoryhmä, kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä, keskustan valtuustoryhmä sekä ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmä yhtyivät:

”Kuntalaisaktiivisuuden ja demokratian kannalta on tärkeää, että äänestäminen vaaleissa on ihmisille helppoa ja esteetöntä. Tämän pöytäkirjalausuman allekirjoittaneet valtuustoryhmät esittävät kaupungin keskusvaalilautakunnalle, että Vantaalle lisätään ennakoäänestyspaikkoja aiempiin vaaleihin verrattuna. Lisäksi äänestyspaikkojen sijoitteluun tasapuolisesti ympäri Vantaata on kiinnitettävä erityistä huomiota huomioiden myös erityisryhmät. Lisäksi toiveena on, että uusia äänestyspaikkoja luodaan entisestään paikkoihin, joissa vantaalaiset muutenkin liikkuvat. Kuten useat suomalaiset nuoriso- ja opiskelijajärjestöt esittävät, olisi esimerkiksi Vantaankin keskusvaalilautakunnan hyvä kuunnella nuoria,

kun päätöksiä äänestyspaikkojen sijoittumisesta tehdään. (<https://www.alli.fi/uutiset/nuoriso-ja-opiskelijajarjestot-vaativat-aanestyspaikat-lahelle-nuoria>)

Pöytäkirjalauseuman allekirjoittajat huomauttavat, että keskusvaalilautakunnan on hyvä Vantaalla valmistautua myös siihen, että koronapandemialla saattaa olla vaikutuksia kevään 2021 kuntavaalien äänestyspaikkojen järjestelmisvastuisiin.”

Liitteet:

- Karttaliite
- Äänestysalueet 1.1.2021 lukien

Täytäntöönpano: Vaalitoimisto

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot:

keskusvaalilautakunnan sihteeriniina kolju, puh, 040 5149 558, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)
suunnittelija markku pietinen, puh. 043 8252 854, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)